

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Wstęp do pradziejów powszechnych - ćwiczenia , PG_00168021						
Kierunek studiów	Archeologia (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2025 r.		Rok akademicki realizacji przedmiotu		2025/2026		
Poziom kształcenia	I stopnia - licencjackie		Grupa zajęć		Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki		
Forma studiów	stacjonarne		Sposób realizacji		na uczelni		
Rok studiów	1		Język wykładowy		polski		
Semestr studiów	1		Liczba punktów ECTS		2.0		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki		Forma zaliczenia		zaliczenie		
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Historyczny -> Instytut Archeologii						
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot		dr Łukasz Pospieszny				
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu		dr Łukasz Pospieszny dr Andrzej Kasprzak				
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	0.0	30.0	0.0	0.0	0.0	30
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	30		2.0		20.0	52
Cel przedmiotu	Wstępne zapoznanie studenta ze schematem pradziejów w wymiarze ogólnoeuropejskim i polskim. Szczególny nacisk położony będzie na kwestie zmienności kultury materialnej.						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[ARCHL3_K02] Jest gotów do uznania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych oraz zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu w aspekcie analiz gabinetowych jak i prac terenowych	Jest gotów do uznania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych związanych z rozwojem kulturowym społeczności zamieszkujących ziemie polskie i Europę w pradziejach. Potrafi zasięgać opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu w aspekcie analiz gabinetowych jak i prac terenowych. Odpowiednio formułuje pytania odnoszące się do ogólnych zagadnień z zakresu archeologii pradziejowej.	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja
	[ARCHL3_U08] Potrafi samodzielnie planować i realizować własne uczenie się przez całe życie	Potrafi samodzielnie planować i realizować własną naukę pradziejów pod kątem wyboru przyszłych zainteresowań/ specjalizacji badawczej na kierunku archeologia.	[SU8] obserwacja samodzielnej lub zespołowej pracy studenta
	[ARCHL3_K01] Jest gotów do krytycznej oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści	Jest gotów do krytycznej oceny posiadanej wiedzy z zakresu pradziejów ziem polskich i Europy. Jest w stanie zweryfikować nowo nabytą wiedzę z tego zakresu.	[SK2] prezentacja/projekt/referat/ raport
	[ARCHL3_W01] Zna i rozumie w zaawansowanym stopniu wybrane fakty, obiekty i zjawiska oraz dotyczące ich metody i teorie wyjaśniające złożone zależności między nimi, stanowiące podstawową wiedzę ogólną z zakresu nauk humanistycznych	Zna i rozumie ogólny schemat podziału pradziejów i podstawowe charakterystyki poszczególnych jednostek (epoki, kultury - zasięg, datowanie, wyznaczniki).	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[ARCHL3_W05] Zna w zaawansowanym stopniu prahistorię porównawczą Europy	Zna prahistorię porównawczą Europy i Polski. Rozumie różnice pomiędzy poszczególnymi epokami.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
Treści przedmiotu	Wprowadzenie do archeologii jako nauki. Wprowadzenie do pojęć typu: pradzieje, prahistoria, protohistoria, archeologia, źródła archeologiczne. Omawianie pradziejów Świata, Europy i Polski w porządku chronologicznym ze szczególnym naciskiem na: 1. Antropogenezę i początki kultury człowieka 2. Zmiany gospodarcze i społeczne stanowiące istotne cezury w rozwoju społeczności ludzkich (neolityzacja, upowszechnianie się brązu, żelaza, ewolucja technik rolniczych) 3. Rolę czynników środowiskowych w kontekście dynamiki zmian w obrębie społeczności ludzkich w trakcie poszczególnych okresów pradziejowych. 4. Zapoznanie studentów z podstawowymi kategoriami zabytków przewodnich charakterystycznych dla poszczególnych okresów pradziejów. 5. Rozpoznawanie poszczególnych kultur archeologicznych w oparciu o cechy obrządku pogrzebowego, formy osadnictwa oraz charakterystyczne zabytki.		
Wymagania wstępne i dodatkowe	Wiadomości z geografii i historii (najdawniejsze dzieje człowieka i historia starożytna), umiejętność krytycznego porównywania różnych kategorii danych i wskazywania zależności.		
Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
	Kolokwium z całości zakresu zajęć	51.0%	50.0%
	Ocena pracy na zajęciach	51.0%	50.0%

Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	Kaczanowski P., Kozłowski J. K. Najdawniejsze dzieje ziem polskich, Wielka historia Polski, t. 1, 1998, Kraków. Kozłowski J.K. (red.) Prehistoria, Encyklopedia historyczna świata, t. 1, 1999, Kraków. Kozłowski J.K. (red.) Wielka Historia Świata. Świat przed "rewolucją" neolityczną, 2004, Kraków. Urbańczyk P. (red.) The Past Societies 1-5. Polish lands from the first evidence of human presence to the Early Middle Ages, 2017, Warszawa.
	Uzupełniająca lista lektur	Ciesielska A., Społeczeństwa Europy pradziejowej. Podręcznik dla studentów archeologii i historii, 2011, Poznań. Ostoja- Zagórski J., Najstarsze dzieje ziem polskich, 2005, Bydgoszcz. Rozmus D. Powrót do Laetoli. Z rozważań nad początkami człowieka i prawa, 2020, Kraków.
	Adresy eZasobów	
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	1. Antropogeneza2. Paleolit, epipaleolit i mezolit3. Neolit i neolityzacja4. Eneolit i kultury megalityczne5. Subneolit6. Wczesna epoka brązu7. Późna epoka brązu i wczesna epoka żelaza	
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy	

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.